

[Lannung.]

mange Forhold ind under Loven. Endelig laa Kautelet i dette, at det til Overflod ved de givne Lejligheder og først og fremmest i selve Bemærkningerne til Lovforslaget stærkt blev slaaet fast, at det kun var de virkelig grove Tilfælde, man vilde ramme ved denne Lovgivning. Jeg henviser saaledes til Bemærkningerne til Landsforræderiloven, hvor det udtrykkeligt siges — jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle faa Linier —: „Som det fremgaar af Forslagets § 3, foreslaas der strenge Straffe for disse Forbrydelser. Det følger heraf, at der kun bør rejses Tiltale efter Loven i de grove Tilfælde af Forræderi og landsskadelig Virksomhed.“ Dette blev yderligere paa forskellig Maade stærkt understreget under Lovforslaget Behandling.

Lad mig sige til Slut, at jævnsides hermed blev det stærkt accentueret fra de flestes Side, hvor vigtigt det var i disse Sager, at man i saa høj Grad som muligt ser Handlinger og Begivenheder i den rette Tidsbelysning og undgaar en Fortegning af Historien, hvad jeg for mit Vedkommende havde Lejlighed til at understrege, dels ved Straffelovstillæggets Behandling, dels saa sent som forleden Dag ved Udenrigslovens Behandling. Jeg synes, og jeg tror de fleste Jurister vil være enige med mig, at man gaar meget vidt med Hensyn til Lovens Anvendelse, videre end de Hensyn, jeg her har fremhævet, specielt Minimumsstraffen og den rette Tidsbelysning, med Rimelighed tilsiger. Jeg er ganske klar over, at det store Gros af Personer ikke paa nogen Maade har Krav paa Medlidenhed i Anledning af deres Handlemaade, men der synes at være en Række Tilfælde, hvor de paagældende vel har handlet paa en Maade, der i og for sig er alt andet end tiltalende og ikke har Krav paa Sympati, men hvor der dog ikke synes at være et helt rimeligt Forhold mellem Brøde og Straf, navnlig ikke her, hvor det drejer sig om en Straffelov med tilbagevirkende Kraft.

Jeg siger dette ved denne Lejlighed, mindre for de paagældendes Skyld end af Hensyn til vort Ansigt som hel og fuld Retsstat og af Hensyn til Eftertidens Dom vedrørende disse Sager. Jeg tror, det vil være gavnligt og formaalstjenligt kun at rejse Tiltale i de grovere Tilfælde af Forræderi og landsskadelig Virksomhed, saaledes som vor Forudsætning var, og derfor ogsaa skære igennem i de Tilfælde, hvor de paabegyndte Sager er spinkle, men til Genæld søge de virkelig grove Tilfælde fremmet noget hurtigere, saa Udrensningens Tempo kunde øges, hvad meget taler for.

I øvrigt er der for mig en Række Spørgsmaal, som jeg gerne vil have klaret nærmere under Udvalgsbehandlingen, men hermed skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme.

Rytter: Partiets Ordfører har nu udtalt sig. Da jeg ikke er enig med Partiet, kunde jeg ikke være Ordfører. Maa jeg først gøre en indledende Bemærkning.

Jeg ser, at den højtærede Minister i et Interview har udnævnt mig til Sabotør. Jeg ved, at dette Ord i Ministerens Mund er en Hædersbevisning. Jeg kan desværre ikke modtage den, thi jeg har under Besættelsen stadig væk været meget ivrig Modstander af Sabotagen, lige til den 29. August 1943. Efter den Dato saa jeg med Velvilje paa en Del af Sabotagen, men ikke paa den hele. Som Følge deraf kan jeg ikke modtage denne Hædersbetegnelse, men jeg tror for øvrigt ikke, at den højtærede Minister i dette Tilfælde har ment det som et Hædersnavn. Snarere tror jeg, at Ministeren har haft i Tankerne, at vi her i Landstinget vilde sabotere et af hans Lovforslag. Jeg kan forsikre den højtærede Minister om, at er der noget, der ligger Landstinget fjernt, saa er det at gøre sig skyldig i Sabotage, og Udtalelsen om, at jeg havde truet med at tale saa længe, at Klokken blev fireogtyve, er det rene Virvar og Vaas. Men den højtærede Minister har for øvrigt ikke Grund til at beklage sig over Landstinget. Vi har taget Lovforslag, som Ministeren er kommet med fra Folketinget, uden endnu at kende det Materiale, som var forelagt der, og det har vi gjort, fordi Ministeren har sagt: Det er nødvendigt, at Lovforslaget bliver vedtaget i Dag eller senest i Morgen; det er nødvendigt af Hensyn til de ulykkelige Folk, der er blevet indespærret, at dette Lovforslag kommer omgaaende. Derfor har vi her i Landstinget bøjet os. Men om vi gør det i Fremtiden, er et stort Spørgsmaal, i alt Fald for mit Vedkommende.

Jeg maa i denne Henseende gøre opmærksom paa, at da Ministeren ved den første Lov om Tillæg til Straffeloven fik Landstinget til at gaa med til en meget hurtig Behandling, udtalte vi vort Standpunkt i Betænkningen af 31. Maj. Men derefter ser jeg, at den højtærede Minister først giver de vejledende Regler, som skal danne Grundlag for Lovens Anvendelse her i Landet, den 11. August. Altsaa først 2½ Maaned efter den Dag, da vi havde færdigbehandlet Lovforslaget her i Landstinget, hvilket vi gjorde under Ministerens Pres, først 2½ Maaned efter kommer Ministeren